

לאה סמילנסקי

משפחת
קריסטל

חלק ראשון

אני אבא של כל הקריסטלים.

אני אוהב שהאווירה בבית רגועה וכלם
שמחים ומרצים, וגם דואג שזה יקרה.

זכיתי להיות אמא לחמשת האוצרות
הקריסטליים שלי.

חוץ מזה שאני אמא, אני גם אוהבת
לארגן אספות, מסבות ותכניות, לשיר,
לנגן ולהפעיל.

אני שני, בכורת הקריסטלים. כמעט
בת-מצוה.

אוהבת אמנות, ציור וכתיבה, לומדת לאון
בין רצינות לקלילות, וממש לא אוהבת
דרמות (הן קורות לי לבד).

ואני מני, הבכור בין הבנים. בן עשר.
אמא אומרת שאני טפוס נדיר מאד, כי
אני קריסטלי-מחצן. עוד תקראו על זה
בספר. יותר מכל אני אוהב בעלי חיים
ומטוסים.

אני מיכאל, בן שמונה ולומד בכיתה ג'.
אני מאד אוהב ללמד, לקרוא, לחקור
ולהקשיב לאחרים. החברים בכתה
אוהבים לספר לי את הסודות שלהם.

אני תמר, בת שש, בגן חובה.
אוהבת לצחק, לדמין, ולציר.
והכי אוהבת לשחק עם חברות,
ושמני מספר לי בדיחות מצחיקות.

אני נתנאל, התינוק של הקריסטלים.
כלם אומרים שגם אני קריסטלון.

מִיכָאֵל

16

פְּסִיכּוֹלוֹגִי צֶעִיר נָצִי

כָּבֵד כַּמָּה יָמִים אִמָּא דוֹאֲגַת לְמִיכָאֵל. הִיא הִרְגִּישָׁה חֲזָק מְאֹד - בְּלֵב הָאִמָּהִי וְהַקְרִיסְטָלִי שָׁלָה - שְׁמִשָּׁהוּ אֶצֶל מִיכָאֵל מִמֶּשׁ לֹא בְּסֹדֶר. אָבֵל כָּשָׂהִיא שְׁאַלָה אוֹתוֹ אִם קָרָה מִשָּׁהוּ, מִיכָאֵל עָנָה מִיד. "לֹא קָרָה כְּלוּם".

"מִשָּׁהוּ מִדָּאִיג אוֹתָךְ?" אִמָּא הִמְשִׁיכָה לְבָרֵר.

"לֹא". מִיכָאֵל מָשָׁךְ בְּכִתְפָיו.

"מִיִּשָּׁהוּ מְצִיק לָךְ? מִשָּׁהוּ בַּחֲדָר לֹא בְּסֹדֶר? הַמְלַמֵּד אוֹלִי כַּעַס עָלֶיךָ?"

"לֹא. הַכֹּל בְּסֹדֶר גָּמוּר." מִיכָאֵל דָּבַק בַּגֶּרְסָה שֶׁל הַכֹּל בְּסֹדֶר, וְלֹא צָרִיךְ לְדַאֵג לוֹ, אָבֵל הַמְשִׁיךְ לְהִתְנַהֵג בְּאִפְּן שְׁעוֹרֵר אֶת דִּאֲגָתָהּ שֶׁל אִמָּא יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

מיכאל אבד את התאבון שלו, ולא היה לו חשק לאכל גם את המאכלים שהוא הכי אוהב. הוא התקשה להרדם בלילה. הוא היה מתוח ועצבני. הוא הסתגר בתוך עצמו ומעט לדבר.

אמא כבר ממש דאגה והיתה אובדת עצות. אבא הציע שהוא יצא עם מיכאל לטייל, ואולי באויר הפתוח מיכאל ישתחרר וישתף במה שמעיק עליו.

אמא נשמה לרוחה, אולי אבא יצליח איפה שהיא לא הצליחה. אולי מיכאל שלה - שתמיד היה ילד כל כך משתף, שיודע לבטא את עצמו ולהסביר איך הוא מרגיש - סוף סוף יחזר לעצמו.

אך לאחר שעה אבא ומיכאל חזרו הביתה, ואבא סמן לאמא תנועה כזו, שהבהירה לה שהפה של מיכאל נותר סגור. הוא לא הסכים לדבר על מה שמציק לו. כלומר, הוא דבק בגרסתו שהכל רגיל והכל בסדר, ואין לו במה לשתף.

בשבת המצב המשיך להתדרדר. מיכאל היה מכנס ומכוץ, ואבא ספר לאמא שהוא לא יצא עם החברים לחצר בית הכנסת, כהרגלו, בזמן שבין קבלת שבת לערבית, אלא ישב ליד אבא וקרא תהלים.

בשלחן שבת הוא פרץ בבכי כשמני קרא לו 'אנכי', כי הוא סרב להעביר לו את בקבוק השתיה וטען שזה כבד ואין לו כוח בידיים.

בצהרי השבת הוא העדיף לקרא ספרים ולא לשחק עם האחים כמו בכל שבת, וגם לא לרדת לחצר לשחק עם

השכנים. וכשאמא ראתה שהוא לא נגע בספרים החדשים ששני הביאה מהספריה, ורק מעלעל ובוהה בספר אקראי - התגברה דאגתה עד מאד.

במוצאי שבת אמא כבר לא יכלה עוד, והתקשרה למלמד של מיכאל, ולמפקח.

גם הם לא ידעו לומר לה מה קרה למיכאל. רק הוסיפו דאגה על דאגתה: מיכאל מסגר ועצוב גם בכתה, ובמבחן האחרון הוא ממש נכשל. מה שבכלל לא מתאים לילד החרוץ והנבון שכלם מכירים.

ביום ראשון אבא ואמא החליטו שאי אפשר להמשיך כך. הם הפקידו את תמר ונתנאל בידיה של שני, ויצאו עם מיכאל לסבוב.

הם קנו לו שתי חלצות חדשות ומכנסים לשבת, ולסיום מיכאל בחר לעצמו גלידה עם הרבה תוספות טעימות והתישב מול אבא ואמא בשלחן צדדי ושקט של הגלידריה, שתמיד הייתה פנוק נדיר של יום הלדת או ארוע מיוחד אחר.

"אנחנו דואגים לך מאד, מיכאל." אמא פתחה. "בשבועים האחרונים אתה לא הילד שאנחנו מכירים. משהו מציק לך. ואתה פוחד לספר לנו. זה מדאיג אותנו מאד".

"תמיד שתפת אותנו בכל מה שעובר עליך, מיכאל." אבא לטף את כתפו. "ותמיד עזרנו לך, הבנו אותך והקשבנו לך. אנחנו לא רוצים שתמשיך להתמודד עם זה לבד".

בבת אחת פרץ מיכאל בבכי שקט. הוא הניח ראש על השלחן, ובכה ובכה. אבא ואמא הניחו לו לבכות. נראה היה שהוא פורק סבל של שבועים בבכי הזה.

לאחר כמה דקות הוא הרים את פניו, שהיו שטופות בדמעות, ולא היה קשה לזהות שהוקל לו. אמא הגישה לו טישו וחקתה שהוא ידבר.

"הוא אמר לי שאסור לגלות לאף אחד בעולם".

"אתה זוכר את הכללים, מיכאל. נכון?" אבא שאל ברוך.

מיכאל הנהן. הוא זכר. אבא ואמא תמיד שננו להם שסוד שאסור לספר לאף אחד בעולם הוא סוד רע מאד.

אבל הוא חשב שבמקרה של אלי זה שונה. כי זה היה סוד מפחיד כל כך, ואלי כל כך התחנן אליו שלא יגלה לאף אדם בעולם. אמא שלו מאד מאד תכעס אם היא תדע שאלי דבר על הסוד שלהם.

כשאלי בא אליו ובקש ממנו לצאת אתו לחצר, כי יש לו סוד שאסור לגלות לאף אחד - מיכאל לא התפלא. הוא כבר רגיל לזה.

הוא לא יודע למה, אבל הוא ילד כזה, שכלם אוהבים לספר לו את הסודות שלהם ולשפך את הלב.

אולי הם מרגישים שיש לו לב גדול כזה, לב שיודע להקשיב. לב נאמן שלא הולך לגלות לכלם את מה שהוא יודע. החברים סומכים עליו, מאמינים לו, ואוהבים לשתף אותו בבעיות שלהם.

סבתא קוראת לו פסיכולוג קטן, ואומרת לו שבטח שכשהוא יהיה גדול הוא יעזור להרבה אנשים וילדים עם הבעיות שלהם.

גם אלי חשב שהוא הכתבת לבעיות הקשות שלו.

"אלי ספר לי שאבא שלו ברח לחו"ל כי... לא הבנתי למה. הוא הסתבך עם הכסף ואנשים רעים מחפשים אותו. ודופקים להם בדלת אפלו באמצע הלילה. והופכים להם את הבית. ואמא שלו כל היום בוכה".

מיכאל דבר ודבר ודבר. כל הסוד הנורא והאים הזה ברח ממנו בבת אחת, ולא הצליח להיות בתוכו אפלו עוד רגע אחד.

"אוי ואבוי!" אבא ואמא אמרו ביחד, ואמא התקרבה אליו וחבקה אותו חזק חזק.

"שבועים אתה יושב ומקשיב לאלי, לכל הספור המפחיד הזה, ומתמודד אתו לבד!" אמא היתה ממש מזעזעת. ואבא לא הצליח לדבר מרב הלים.

רק עכשו, כשמיכאל ראה את התגובה הקשה של הוריו, הוא הבין כמה היה לו קשה לשמע את הספורים של אלי. הוא פרץ שוב בבכי, ששחרר ממנו את כל הרגשות הקשים.

אבל היו בבכי הזה גם חרטה, ופחד.

"אלי מאד יכעס שספרתי. אמא שלו ממש תכעס." הוא לחש מתוך הדמעות.

"ילד בגיל שלך לא יכול להתמודד עם ספור כזה, מיכאל. גם אלי לא הצליח להתמודד, וחפש משהו לספר לו. נכון?"

מיכאל הנהן.

"הוא טעה בכתבת, ואפשר להבין אותו. אנחנו לא שופטים את אלי המסכן. אבל אתה לא יכול להיות האזן הקשבת שלו. גם בגלל שאתה נפגע בעצמך מהספורים של אלי, וגם בגלל שאין לך איך לעזור לו, ואלי זקוק לעזרה דחופה. אתה מבין?"

מיכאל הבין. אבל עדין פחד.

"ובזה שספרת לנו - אתה עוזר לא רק לעצמך, אלא גם לאלי". אמא הסבירה. "אף אחד לא יכעס, לא עליך ולא על אלי. ילדים לא יכולים להתמודד לבד עם קשי גדול כל כך, שאפילו אנשים מבגרים אינם יכולים להתמודד אתו לבד".

"ובזכותך אלי והמשפחה שלו יקבלו עכשו עזרה." אבא הבטיח. "ואתה - אל תדאג יותר. כשהעניינים יסתדרו במשפחה של אלי, אני אוכל לשתף אותך שהכל בסדר. אבל אני בטוח שאתה כבר תראה את זה בעצמך".

מיכאל מחה את הדמעות וחיך. גם הוא היה בטוח שהוא ישים לב כשאלי יחזור להיות ילד שמח ורגוע.

אבן ענקית, שרבצה בתוך הלב שלו, התמוססה בבת אחת. ואבא שאל אותו אם עכשו יש לו מקום בגוף לגלידה חדשה - במקום זו שנמסה לגמרי בתוך הכוס שנשכחה על השלחן.

לראשונה מזה שבועים, הצליח מיכאל להרגיש את הטעם של מה שהוא אוכל, בלי לחשב על אלי. הוא ידע שזה כבר לא

בְּאַחֲרֵיתוֹ. הוּא הִפְקִיד אֶת הַסּוּד בְּיָדִים הַחֲזָקוֹת וְהָאַחֲרָאִיות
שֶׁל אָבָא וְאִמָּא, וְהֵם כָּבֵר יָדְעוּ בְּדִיוֹק מָה לַעֲשׂוֹת.

זֶה כָּבֵר לֹא הִתְפַּקֵּיד שָׁלוֹ, לְדַאֵג לְאִלִּי. הִתְפַּקֵּיד שָׁלוֹ הוּא
לְשֹׁמֵר עַל הַלֵּב שָׁלוֹ, וְלִסְמָךְ עַל אָבָא וְאִמָּא שֶׁכָּל כֶּף אוֹהֲבִים
אוֹתוֹ.

8 סודות שאין להם מקום בליב

כמה מלים של אָמא:

יש כל מיני סוגים של סודות. יש סודות טובים - כמו הפתעה ליום הולדת, או מתנה שמכנים למישהו שאוהבים, או משהו משמח שמצפים לו.

אלו סודות שהלב שלנו אוהב, סודות משמחים.

אבל יש גם סודות אחרים. סודות שהלב שלנו ממש לא אוהב. סודות שקשה לשמר. סודות שמפחידים אותנו, מבלבלים אותנו, מכבידים על הלב שלנו.

סודות כאלה הם כמו אבן כבדה ומציקה שאנחנו סוחבים בפנים.

סוד כזה גורם ללב להיות דרוך, למח - להיות עייף, ולגוף - להיות מתוח. לפעמים קשה להרדם, קשה להתרכז, אנחנו מאבדים את התאבון ואת שמחת החיים שלנו. זה סימן שהסוד לא אמור להשאר לבד בתוכנו. אסור לנו להמשיך לסחב אותו לבד.

למה מסכן לשמור סוד כזה?

💎 כי הסוד לא ילך לשום מקום. הוא רק יגדל בפנים ויגדל, ויציק לנו מאד, ויפריע לנו להמשיך לתפקד בתוך שגרת חיינו.

💎 כי הוא יכול לגרם לנו לחשב שאנחנו לבד עם הסוד הקשה, כשבועם אנחנו לא לבד, ויש מי שרוצה ויכול לעזור לנו.

💎 כי אולי הסוד קשור למשהו שדורש עזרה, ולפעמים עזרה דחופה. ואם לא נספר - איך נוכל לקבל עזרה?

איך נבדיל בין סוד טוב לסוד רע?

1. סוד טוב הוא כזה שאפשר לדבר עליו עם לפחות אדם מבוגר אחד שאנחנו סומכים עליו, כמו הורה או מורה או אח גדול. אם משהו מבקש מכם לשמור סוד, ואוסר עליכם לחלוטין לספר עליו לאף אחד - גם לא למבוגר שאתם סומכים עליו - זה סימן שזה סוד רע, וחובה לספר אותו כדי לשמור על עצמכם או על אחרים.

2. סוד טוב הוא זמני - כמו הפתעה שתתגלה בזמן המתאים. אבל סוד שמבקשים ממך להסתיר לתמיד, בלי סוף - עלול להיות סוד רע, במיוחד אם הוא גורם לכם להרגיש לא בנוח. למשל, אם מספרים למיכאל שמחר בערב הדודה רחלי תתאבס, ובינתיים זה סוד, אבל אחרי הוארט כלם כבר ידעו וישמחו אתך - זהו סוד טוב.

3. סוד טוב גורם לך להרגיש שמחה, חבור או התרגשות כשאתה נזכר בו. אבל אם הסוד גורם לך להרגיש פחד, עצב, בלבול, כבד או בדידות - זה סימן שצריך לשתף בו מבגר שאתה בוטח בו.

4. סוד טוב לא קשור לפגיעה. אם מישהו מספר לך סוד שקשור בךך שמישהו נפגע - בגוף או בלב - זה סוד רע. גם אם הבטחתם לא לספר - חשוב מאד לספר למבגר שאתם סומכים עליו, כדי לקבל עזרה.

 אבא נותן עצות:

מה עושים כשיש סוד שמפחיד או מעיק?

❖ לא נשאר לבד עם הסוד. תמיד יש מישהו שאפשר לדבר אתו - אבא או אמא, סבתא, מדריכה, מורה, יועץ או יועצת בבית הספר, או כל מבגר טוב שאנחנו סומכים עליו.

❖ אם קשה לדבר, נכתב את הסוד או נציר אותו, ואז נדמין איך אנחנו מראים את מה שכתבנו או צירנו לאדם שאנחנו אוהבים. זהו שלב מעבר עד שתהיו מסגלים לספר באמת.

❖ אפשר להגיד בלב: 'מתר לי לשתף. זו לא בושה. זה לא סוד שאני צריך להחזיק לבד'. נחזר על המשפט הזה שוב ושוב ואפלו נכתב אותו. בסופו של דבר נצליח לשתף.

❖ אם אנחנו מפחדים לדבר - אפשר להתחיל לספר רק קצת. אפלו רק משפט אחד קטן. גם זה כבר פותח דלת לסוד.

אפשר להתחיל לומר: "יש לי סוד." או "משהו מעיק עלי וקשה לי לדבר".

הססמא שלנו:

הסוד לחיים רגועים - חיים בלי סודות.

👉 כדאי גם לכם -

להזכר - שמרתם פעם סוד שהעיק עליכם? אולי אתם עדין שומרים?

שבו במקום שקט. עצמו עינים. תרגישו את הסוד בתוך הגוף שלכם. היכן הוא נמצא בגוף? איך הוא נראה? איך הוא מרגיש? מה הגדל שלו? מה הצבע שלו? כשנוגעים בו - מה מרגישים? אולי הוא אומר משהו? הקשיבו לו.

עכשו פתחו את העינים לאט, וצירו במחברת את הסוד שלכם, כפי שראיתם אותו. רשמו מתחת לציור מה הוא אמר. ואם עדין לא ספרתם לאף אחד על הסוד, ואתם מחזיקים אותו לבד. אולי הגיע הזמן?

נשמח שתשתפו את משפחת קריסטל ביצירה שלכם. בקשו מאבא או אמא שישלחו אותה לכתבת המיל הרשומה בהקדמה.